

Podsumowanie ewaluacji dziesięciu edycji konkursu Wiki Lubi Zabytki, która miała miejsce podczas spotkań ze społecznością w ramach GLAMowych spotkań online w dniach 27.10 i 24.11.2022

Podczas dwóch GLAMowych spotkań online społeczność wikimedian została zaproszona do ewaluacji dotychczasowych dziesięciu edycji konkursu fotograficznego Wiki Lubi Zabytki. W spotkaniach online, które odbyły się w dniach 27 października i 24 listopada 2022 r. aktywnie uczestniczyło 9 wolontariuszy. Spotkanie prowadziła i moderowała pracowniczka Stowarzyszenia Wikimedia Polska, specjalistka ds. otwartej kultury - Kamila Neuman.

W pierwszej części spotkania, jako wprowadzenie do ewaluacji posłużyła prezentacja przedstawiająca najważniejsze dane dotyczące dziesięciu edycji konkursu.

Wybrane slajdy znajdują się poniżej.

#4 spotkanie GLAMowe online

Czy Wiki lubi Zabytki?

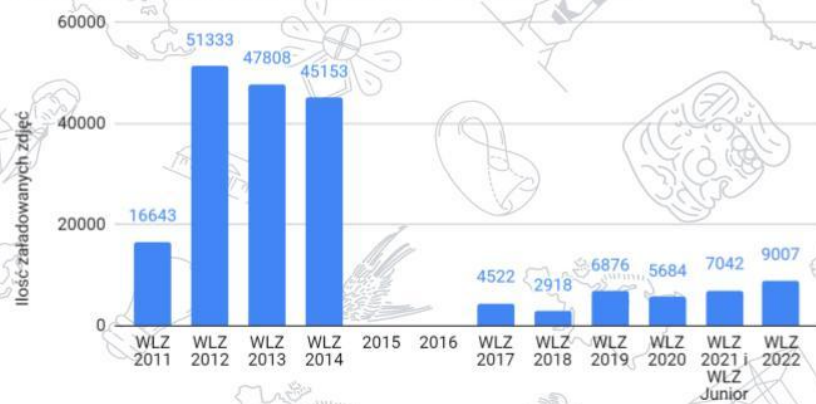
27.10.2022
18.00 - 21.00
Zoom

po kilku latach doświadczeń z Wiki Lubi Zabytki wspólnie zastanowimy się w jakim kierunku chcemy iść dalej ...

WIKI lubi zabytki WIKIMEDIA POLSKA

Podsumowanie prawie 10 edycji WLZ:

Ilość załadowanych zdjęć a Edycje WLZ

Podsumowanie prawie 10 edycji WLZ:

196 986 - ilość załadowanych zdjęć

3 298 - liczba uczestników

Top 5 uczestników konkursu (wg ilości załadowanych zdjęć):

Barbara Maliszewska 9175

Jolanta Dyr 8730

Jacek Halicki 8686

Januszk57 5532

Lollencja 5137

Wiki Lubi Zabytki na tle międzynarodowym

	Country	Images*	Images used in the wikis	Uploaders	Uploaders registered after competition start
2011 - 4 miejsce	Poland	16077	5128 (32%)	472	383 (81%)
2012 - 1 miejsce	Poland	50561	23262 (46%)	671	474 (71%)
2013 - 1 miejsce	Poland	45847	7177 (16%)	559	406 (73%)
2014 - 2 miejsce	Poland	43105	7770 (18%)	583	433 (74%)
2017 - 15 miejsce	Poland	3924	780 (20%)	243	175 (72%)
2018 - 29 miejsce	Poland	1590	322 (20%)	167	119 (71%)
2019 - 10 miejsce	Poland	6821	1229 (18%)	274	189 (69%)
2020 - 13 miejsce	Poland	5631	1096 (19%)	233	146 (63%)
2021 - 7 miejsce	Poland	6527	797 (12%)	212	144 (68%)
2022 - 6 miejsce	Poland	8869	969 (11%)	112	56 (50%)

Podsumowanie prawie 10 edycji WLZ:

Kategoria na Commons:

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Wiki_Loves_Monuments_in_Poland

Zwycięzcy:

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Winners_of_Wiki_Loves_Monuments_in_Poland_by_year

W kolejnej części spotkania społeczność została zaproszona do odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) co wyszło w dotychczasowych edycjach konkursu Wiki Lubi Zabytki i co warto kontynuować,
- 2) co nie wyszło w dotychczasowych edycjach konkursu Wiki Lubi Zabytki i co należy przestać robić w kolejnych edycjach,
- 3) co nowego zacząć robić - rozumiane również jako generalnie co warto robić.

Celem zadania tych pytań było zgromadzenie doświadczeń, opinii i pomysłów społeczności bez próby ingerowania w ich treść czy też oceny ich zasadności. Taka wolna wymiana pomysłów miała służyć uwzględnieniu wielu różnorodnych perspektyw prezentowanych przez członków i członkinie społeczności wikimedia. Powstały w ten sposób materiał dopiero w kolejnych krokach będzie poddawany analizie.

Na pytanie co wyszło w dotychczasowych edycjach konkursu Wiki Lubi Zabytki i co warto kontynuować otrzymano następujące odpowiedzi:

- duża liczba dodanych zdjęć,
- przybyło zarejestrowanych osób, na pewno ktoś został z nami na dłużej,
- edycja junior – wspianałe zdjęcia,
- sukcesy na poziomie międzynarodowym,
- nagrody za ilość i jakość – chyba niektórych mobilizowały – tak trzymać,
- coraz lepsze "dopowiedzenia" regulaminowe, oraz dodatkowe materiały, jak np. [nagranie pt. co to jest zabytek](#)
- stały skład jury, co sprawiło, że jury w ostatnich latach świetnie się rozumiało,
- fotografowie (zawodowi) w jury,
- system pracy jury, sprawna ocena przy wykorzystaniu narzędzia Montage.

Na pytanie co nie wyszło i co przestać robić otrzymano następujące odpowiedzi:

- brak spójnej listy zabytków, tutaj chodzi o mapę zabytków dostępną pod linkiem: <https://wikimedia.pl/non-wp-modules/wiki-loves-monuments-map-uploader/#?c=52.0930:19.4678:6> (tu pojawił się komentarz, że rejestry w PDFach z NID nie są aż takie złe, mało w nich brakuje zabytków: <https://nid.pl/zasoby/rejestr-zabytkow-zasoby/>),
- skargi na [mapę zabytków](#) (np. na discordzie),
- brak "właściciela" konkursu (w domyśle chodzi o osobę koordynującą konkurs),
- nie róbmy już nigdy przerw od WLZ,
- zdjęć dużo, a uploaderów mało... (2022),
- niektóre regiony Polski niemal wcale nie brały udziału (nie zostały obfotografowane) w WLZ 2022, sądząc po mapce,
- w poprzednich edycjach - brak szybkich reakcji na pytania uczestników - np. na stronach dyskusji.

Odpowiedzi na pytanie co warto robić zostały uporządkowane wg matrycy służącej do analizy pomysłów, która dzieli pomysły według efektu jaki mogą wywołać i wysiłku jaki należy włożyć w ich realizację.

Generalnie matryca wpływu i wysiłku dzieli się na 4 części:

- 1) **DUŻE PROJEKTY:** pomysły, które mają duże oddziaływanie, a ich realizacja wymaga dużych nakładów (wysiłku),
- 2) **SZYBKIE WYGRANE:** pomysły, które mają duże oddziaływanie, a ich realizacja wymaga relatywnie niewielkich nakładów (wysiłku),
- 3) **ZADANIE WYPEŁNIAJĄCE:** pomysły, które mają małe oddziaływanie, a ich realizacja wymaga niewielkich nakładów (wysiłku),

- 4) **NIEWDZIĘCZNA PRACA:** pomysły, które mają małe oddziaływanie, a ich realizacja wymaga dużych nakładów (wysiłku).

Wymienione przez społeczność pomysły dotyczące konkursu Wiki Lubi Zabytki podczas spotkania wspólnie przyporządkowano do obszarów matrycy w następujący sposób:

1) DUŻE PROJEKTY:

- może też kategoria dla zdjęć z komórki? iPhone robi niezłe fotki, a lepsze to niż nic, mobilizowanie młodych użytkowników (może bardziej komunikacja),
- więcej kategorii tematycznych (może np. dla każdego województwa jedna?),
- spójna promocja konkursu z wyprzedzeniem,
- zaangażowanie w promocję wolontariuszy - plakaty, dystrybucja, gotowe pakiety promocyjne do przekazywania dalej,
- kierowanie komunikacji do seniorów - wykorzystanie ich potencjału,
- materiały promocyjne i edukacyjne do domów kultury,
- lokalne domy kultury i dla nich oferta warsztatów fotograficznych, i w konkursie np. kategoria dla podmiotów instytucjonalnych,
- popracować nad zwiększeniem jakości zdjęć (2 skrajności najbardziej wyraźne), webinary, warsztaty,
- współprace z regionami, może też webinar jak prawidłowo można z tych zdjęć korzystać,
- zwiększenie wykorzystania zdjęć z konkursu na Wikipedii - używanie zdjęć na Wiki (np. akcja wiki walentynki);

KLUCZOWYM problemem jaki wymaga rozwiązania jest poprawienie funkcjonalności [Mapy Zabytków](#), która w założeniu ma być narzędziem pomagającym uczestnikom identyfikację zabytków do sfotografowania, w tym szczególnie np. obiektów, które nie zostały jeszcze sfotografowane i/lub znajdują się w najbliższej okolicy. Poniższe pomysły dotyczą poprawy funkcjonalności niniejszego narzędzia:

- porządek w Wikidanych, które stanowią źródło informacji dla mapy zabytków (analiza problemu, jak do niego podejść)
- w dawnych edycjach było takie coś jak „szczególne zapotrzebowanie” i odnosiło się do zabytków bez zdjęć, może też teraz to zacząć jakoś premiować. Taka funkcjonalność mapy umożliwiłaby łatwą identyfikację tzw. białych plam, czyli zabytków, które nie zostały udokumentowane w Wikimedia Commons,
- spróbować odsiać zabytki z gminnej ewidencji i inne nierelevantne rzeczy z mapki konkursowej, o ile to możliwe (tzn. zamiast zasysać z WD „zabytek w Polsce”, to może „zabytek nieruchomy” chociaż możemy stracić tym samym zabytki nieruchome, które mają wpisane „zabytek w Polsce”,)
- może akcja promująca uzupełnianie GPS dla polskich zabytków w Wikidanych?

Pojawiły się również **bardzo konkretne propozycje rozwiązań / funkcjonalności**, które mogłaby zawierać **Mapa Zabytków** (nazwana poniżej aplikacją):

- promowanie dotychczasowych zdjęć przez aplikacje. Liczniki zdjęć, losowe zdjęcia i ciekawe miejsca,

- aplikacja do wrzucania zdjęć powinna mieć wyszukiwarkę zdjęć i kategorii,
- aplikacja powinna pokazywać i promować miejsca z małą liczbą zdjęć lub ich brakiem. Coś jak czy wiesz ale w drugą stronę,
- ciekawe miejsca na stronie głównej (plus zdjęcia), zgłaszane przez Wikipedystów tak jak z gadżetem do zgłaszania do social media,
- grywalizacja aplikacji do wrzucania zdjęć,
- aplikacja używa GPS użytkownika i sugeruje zabytki w okolicy.

Na tym etapie ewaluacji trudno oceniać zasadność czy wykonalność pomysłów dotyczących Mapy Zabytków. Jednakże z dotychczasowej analizy zdecydowanie wynika, że **Mapa Zabytków jest narzędziem, którego potencjał w konkursie nie jest wykorzystywany**. Jej ograniczona funkcjonalność, ale też brak pełnych i jasnych danych dotyczących zabytków sprawia, że Mapa nie spełnia swojej funkcji. Z uwagi na to, że jest to **podstawowe narzędzie** do budowania zaangażowania w konkursie, istotne na tym etapie jest powołanie **GRUPY ROBOCZEJ** - osób z technicznymi kompetencjami i znajomością projektów Wikimedia, której celem byłoby dokładne zidentyfikowanie problemów i ich przyczyn oraz potencjalnych rozwiązań wraz z nakładami, których trzeba dokonać oraz przedstawienie rekomendacji co do działań naprawczych.

2) SZYBKIE WYGRANE:

- może dodatkowe wyróżnienie za zdjęcia z powietrza? mamy mało takich, a są bardzo potrzebne (zdjęcia z drona, panoramy),
- zorganizować warsztat online dotyczący fotografowania architektury;
- materiały edukacyjne dla działających już grup fotograficznych i tu np. granty,
- gotowe materiały promocyjne w formacie svg, który można edytować i dalej dystrybuować,
- zaangażowanie wolontariuszy w upowszechnienie informacji w grupach fotograficznych np. na FB,
- zwiększyć zasoby ludzkie obsługujące konkurs,
- dokładnie sprawdzać wytypowane do nagrodzenia zdjęcia pod kątem obecności w rejestrze,
- potrzebna mała zmiana regulaminu dot. kategorii tematycznych,
- lista zabytków, które nie mają zdjęć i zlecić je zrobienie fotografom.

3) ZADANIE WYPEŁNIAJĄCE:

- organizacja warsztatów fotograficznych w ciekawych miejscach z dużą liczbą zabytków, gdzie uczestnicy robią zdjęcia i wrzucają na commons,
- rodzaj grantów dla warsztatów fotograficznych dla fotografów nie Wikipedystów. Chodzi o to żeby więcej ludzi robiło warsztaty fotograficzne gdzie uczestnicy robią zdjęcia zabytków.

4) NIEWDZIĘCZNA PRACA:

- WLZ senior (skoro junior tak fajnie się udał!)

- można dopuścić zabytki archeologiczne – może byśmy mieli np. zdjęcia grodzisk z dronów?
- analogicznie do Niemiec – doceniać drobne zabytki (kapliczki, groby itp.), ale to by wymagało częściowego otwarcia na zabytki ruchome (podczas dyskusji stwierdzono, że jednak w pierwszej kolejności należy zadbać o pełne dokumentowanie zabytków zgodnie z obecną definicją),
- dopuścić do udziału zabytki skreślone z rejestru (np. spalone kościoły, wyburzone budynki itp.)?

PLANOWANE DZIAŁANIA:

Wszystkie zebrane pomysły i spostrzeżenia są cennym materiałem, który pomoże podjąć dalsze usprawnienia dotyczące organizacji wydarzenia. Ważne jest, żeby zaznaczyć, że na tym etapie ewaluacji nie była oceniana zasadność i realność wdrożenia zgłoszonych pomysłów, ponieważ jej celem było zgromadzenie wielu różnorodnych perspektyw prezentowanych przez społeczność.

Tego typu rozważania planowane są w jednym z kolejnych etapów, gdzie wnioski z dokonanej ze społecznością ewaluacji zostaną przedstawione Zarządowi Stowarzyszenia Wikimedia Polska, wraz z rekomendacjami ze strony zespołu pracowników WMPL.

Dalsze działania, czyli analiza i podsumowanie dotychczasowych wniosków oraz przygotowanie rekomendacji co do organizacji kolejnej edycji Wiki Lubi Zabytki i przedstawianie ich Zarządowi Wikimedia Polska planowane są na I kwartał 2023 r.